

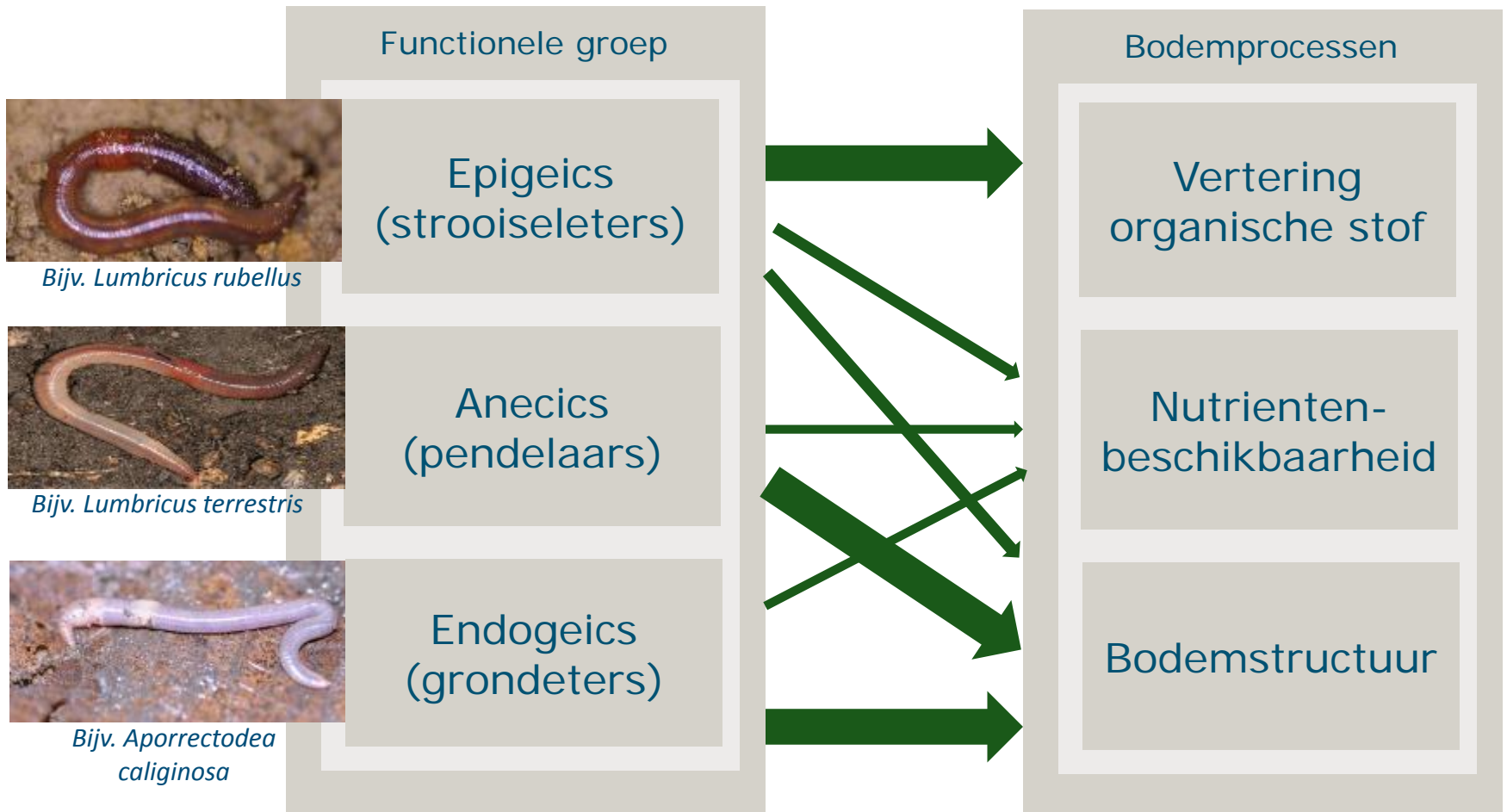
Regenwormen in relatie tot beheer van akkers en de mogelijke invloed van het omringende landschap

Mirjam Pulleman, Joana Frazão, Steve Crittenden, Ron de Goede, Lijbert Brussaard

Wageningen Universiteit, Juni 2015

Regenwormen in akkerland

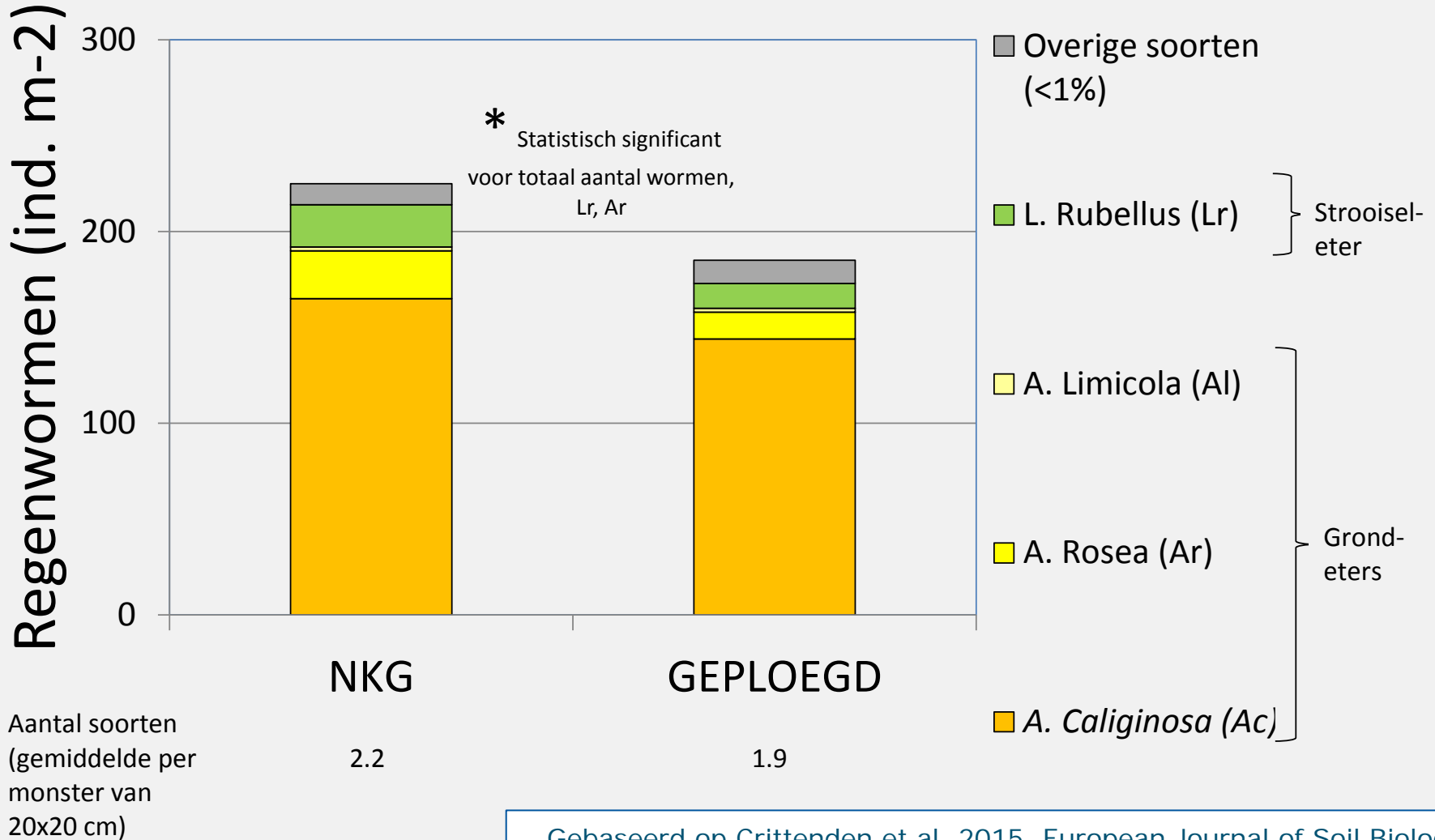

Onderzoeksvraag

- Effect of niet-kerende grondbewerking en akkerranden op regenwormenaantallen en -groepen
 - └─> Meerjarig onderzoek op 4 bedrijven in de Hoekse Waard (Steve Crittenden 2009-2013)

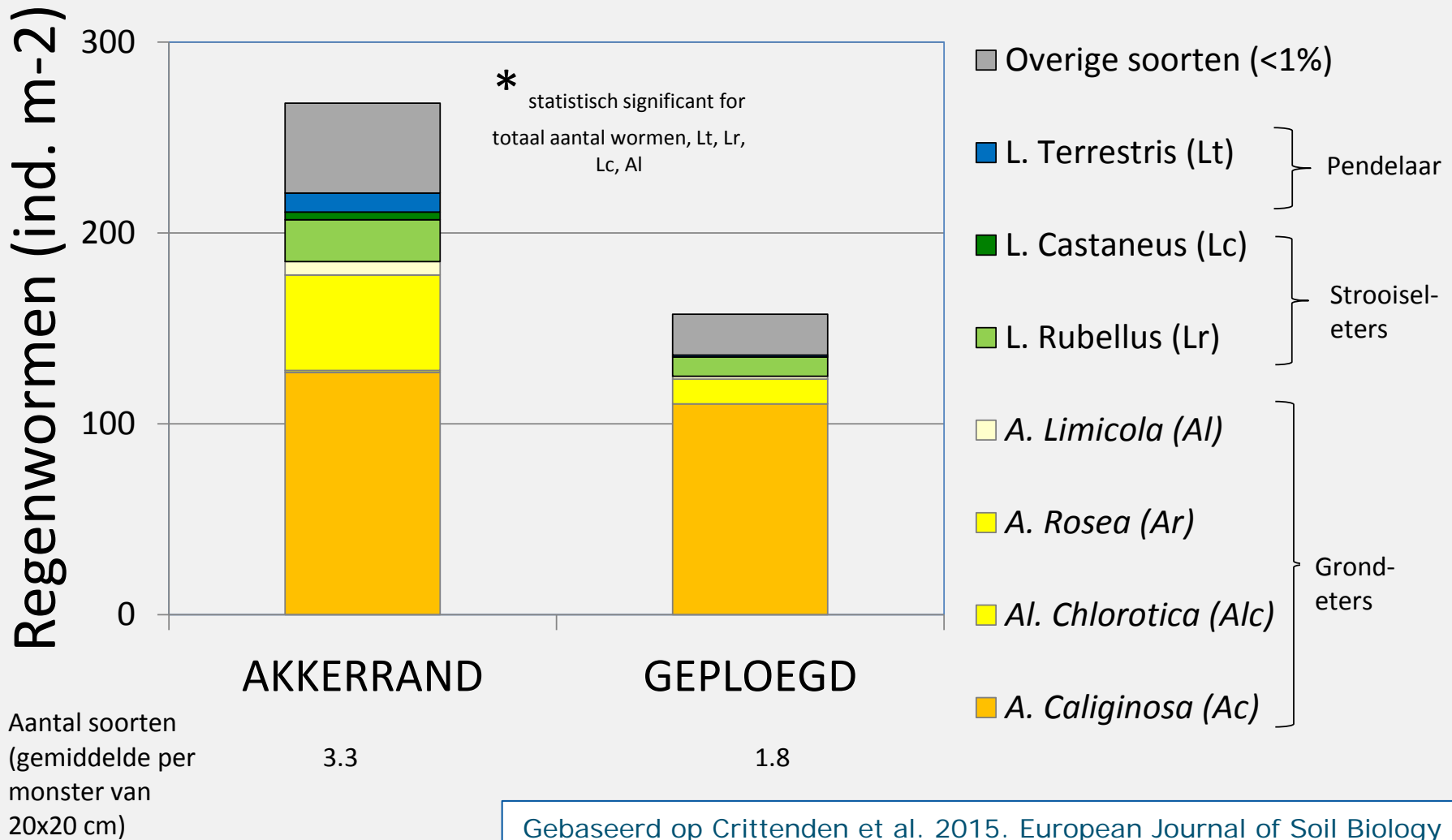
Wormen in NKG

4 bedrijven in de Hoeksche Waard 2010-2012

.... en akkerranden

4 bedrijven in de Hoeksche Waard 2010-2012

Wormen in NKG (NIT) en akkerranden

Belangrijkste conclusies:

- Gemiddeld 20% (NKG) & 70% (akkerranden) meer regenwormen dan kerende grondbewerking
- Meer strooiseleters in NKG
- Hogere soortendiversiteit in de akkerranden
- Pendelaar komt alleen voor in de akkerranden, ongeacht de grondbewerking

⇒ Kunnen pendelaars overleven in akkers?

⇒ Kunnen akkerranden als bron dienen voor soortendiverse regenwormengemeenschappen in aangrenzend akkerland

Veldproef Westmaas

- 2 percelen: Kerende grondbewerking en NKG
- Behandelingen:
 - +/- introductie van pendelaars (*L. terrestris*)
 - Gewasresten op oppervlak of ingewerkt (Kerend perceel)
 - Verschillende hoeveelheden gewasresten (NKG)
- Metingen: overleving en biomassa pendelaars en effecten op andere soorten

**2 bemonsteringsrondes in 2014
1 gepland voor het najaar van 2015
Wordt vervolgd...**

Stakeholders

- H-Wodka / FAB telers in de Hoeksche Waard
- Hoekse Waards Landschap (NGO)
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu
- European Learning Network for Functional Agrobiodiversity (ELN-FAB)

Met dank aan:

- A. Klompe
- H. Scheele
- C. Schelling
- L.D. de Geus
- M. Tramper
- M. Vlaswinkel
- Colegas en studenten WU Bodemkwaliteit
- NWO, Ministeries I&M, EZ
- Onderzoeksschool PERC

